

AMERIKA SMERKIA PRANCŪZŲ PREZIDENTA

KUBOS INVAZIJOS FIASKO PRIEŽASTYS

'U. S. News & World Report' apie prezidento vaidmenį

WASHINGTONAS, D. C. — Pagaliau galima pirmą kartą pateikti tikrą pranešimą apie klaidas, padarytas 1961 metais balandžio 17 dieną, norint išsikelti į Fidel Castro Kubą, pradeda savaitraštis "U. S. News & World Report" savo istoriją, pavadintą: "Kaip prezidentas Kennedy sujaukė Kubos invaziją".

Savaitraštis tvirtina, kad jo istorija liečia pagrindinį sprendimą, padarytą asmeniškai prezidento Kennedžio. Ji esanti išvada Roberto Kennedžio, vyriausiojo prokuroro ir prezidento brolio pareiškimo, duoto š. m. sausio 21 dieną šiam savaitraščiui ir Knight spaudos konferencijai.

Prabilo ir antroji pusė

Vyriausio prokuroro pareiškimai, kad JAV niekad nebuvo žadėjęsi kubiečių brigadai oro priedangos, sukėlė didelius ginčius, konstatuoja "U. S. News" ir atidarė lūpas kariuomenės žvalgybos pareigūnams, kurie turėjo tylėti, kol tylėjo Kennedžiai, Baltieji rūmai. Dabar galima prieiti prie asmenų, kurie žino invazijos istoriją iki smulkmenų. Išpirkus iš Kubos invazijos belaisvius, daug naują patirtą ir iš jų.

Ši nauja informacija išryškina, kad ne kas kitas, o pats prezidentas Kennedy darė sprendimus, kurie nulėmė Kiaulių įlankos invazijos eigą, rašo "U. S. News".

"Du JAV lėktuvnešiai stovėjo netoliese invazijos valandos. Buvo ir nemaža Amerikos karo laivų-naikintuvų, ir vienas marinių batalionas. Šios Amerikos pajėgos, esančios netoli Amerikos globojamos invazijos scenos, neturėjo teisės prisidėti prie laimėjimo. Tai buvo prez. Kennedy, kuris uždraudė naudoti JAV karines pajėgas".

Suvaržė ir kubiečių pajėgas

Kitas prezidento Kennedžio įsakymas, — dėsto minėtas savaitraščiui, — lietu pačių kubiečių aviacijos pajėgų veiklą. Prezidentas uždraudė kubiečių lėktuvams suduoti smūgį Castro aviacijai, jos aerodromams ir lėktuvams, tą pačią dieną, kada turėjo iš laivų keltis į Kubą laisvės kovotojų brigada. Daugelio invazijos liudininkų ir ekspertų įsitikinimu, šis uždraudimas smogti Castro aviacijai ir privėdė prie fiasko. Castro lėktuvai, negavę planuoto smūgio, sujaukė visus išsikėlimo planus.

Aviacijos smūgis — sėkmingas

1961 m. balandžio 15 dieną, šeštadienį, dvi dienas prieš keliantis į Kiaulių įlanką, laisvųjų kubiečių lėktuvai puolė Castro aerodromus. Jie turėjo 15 senų bombonešių (B-26) savo bazėse Nikaragvoj. Per puolimą šeštadienį jie apgriovė Castro aerodromus ir sudaužė didžiąją dalį jo lėktuvų. Bet dar liko nesudauti 10-12 lėktuvų. Pirmadienį, balandžio 17 dieną, kada kovotojai turėjo keltis iš laivų į Kiaulių įlanką, jų lėktuvai turėjo suduoti anksti rytą kitą į galutinį smūgį Castro aviacijai.

Kubiečių viršininkai, JAV karininkai Nikaragvos bazė, gavo prezidento įsakymą nebeleisti kubiečių lėktuvų antrajam smūgiui prieš Castro aerodromus ir aviaciją. Dienos bėgy prezidentas buvo įtikintas savo klaida. Jis atšaukė draudimą smogti Castro aviacijai, bet po laiko.

IS VISO PASAULIO

Indijos karo aukos

NEW DELHI. — Indijos gynybos ministeris Chavan pateikė parlamentui šiuos skaičius apie karą su Kinija 1962 m. pabaigoje: 322 Indijos kareivių žuvo, 676 buvo sužeisti, 3,350 paimiti į nelaisvę ir 2,140 dingę be žinios. Kinija grąžino tuo tarpu mažiau kaip tūkstantį Indijos belaisvių.

Raketos Kuboj ir Turkijoje

LONDONAS. — "Times" dienraštis rašo, kad JAV nutarimas atsimiti Jupiter raketas iš bazių Turkijoje ir Italijoje "rodo prezidento Kennedžio palinkimą išpildyti Chruščovo sąlygas už Sovietų raketų išgabenimą iš Kubos".

Nauja politika po Adenauerio

BONA. — Kokių slapty susirimų ir bebūty tarp kancelerio Adenauerio ir prezidento De Gaulle, Vakarų Vokietijos vyriausybės jie nebeturės reikšmės, kad tik pasitrauks Adenaueris, pasakė vicekancleris ir likio ministeris Ludwig Erhard, rimčiausias kandidatas į kanceliariją. Adenaueris pasižadėjo pasitraukti iš valdžios vadovavimą rugsėjo mėnesį. "Mes norime Anglijos Europos ekonominę bendruomenę", pabrėžė Ludwig Erhard.

Gvatemalos prezidentas nusivylęs

GVATEMALOS MIESTAS. — Prezidentas Miguel Ydigoras Fuentes, kuris davė leidimą Amerikai įrengti kubiečių laisvės kovotojų bazes apmokymui invazijos operacijoms, jaučiasi nusivylęs JAV prezidentu. Niekad negavęs kvietimo atvažiuoti į Washingtoną, tuo tarpu, kai JAV kritikai, koegzistencijos su Castro, ieškotojai (Brazilijos Goulart, Meksikos Mateos Lopez) tokios garbės susilaukė.

Vilkų žiema Europoj

ROMA. — Arktiniai speigai Europoj varo iš miškų vilkus į gyvenamąsias vietas ieškoti maisto. Vilkų rujos įselina į kaimus, įbauginanti gyventojai prašo valdžios organizuoti medžiokles. Nuo vilkų kenčia ne tik Rytų ir Vidurio Europos gyventojai, bet ir Italijoje bei Prancūzijoje.

Kiaulių įlankoj kėlimosi operacijos jau buvo prasidėjusios ir besibaigiančios katastrofa. Kovos scenoj darbuvis likę nesudauti Castro lėktuvai, 7 spausminiai naikintuvai (SSSR Mi-9ai, JAV T-33 ir britų "Sea Fury").

Kai atėjo leidimas iš Kennedžio naudoti aviaciją, kubiečiai jau nebeturėjo lėktuvų. Išskyrus du, buvo numušti. Išsikėlusieji į krantą kovotojai greit išbaigė šaudmenis, nes Castro lėktuvai paskandino transporto laivus. Praėjus dviem dienom, Fidel Castro paskelbė, kad invazija, kad ir remiant Amerikai, buvo sutriuškinta.

Britų užsienio reikalų viceministeris Edward Heath (kairėje) ir žemės ūkio ministeris Christopher Soames išeina iš Belgijos užsienio reikalų ministerio Paul Henri Spaak kabineto, Briuselyje, po to, kai Prancūzija pastoja kelią Anglijai tapti Europos bendros rinkos nariu.

JV TURI VADOVAUTI NATO SAJUNGAI, SAKO GYNYBOS SEKR. R. McNAMARA

Nuo jos pareina viso laisvojo pasaulio apsauga

WASHINGTONAS, D. C. — Gynybos sekretorius Robert McNamara išdėstė kongresui penkių metų gynybos programą, kurią įgyvendinus Amerika galėtų atremti bet kokią komunistų grėsmę, pradėdant nuo partizaninio karo ir baigiant atominiu užpuolimu.

Amerika nenori dominuoti Nato sąjungoj, bet jos vadovaujama vieta šiaurės Atlanto gynybos organizacijoj yra neišvengiama, kol nuo Nato stiprumo ir vadovavimo priklauso viso laisvojo pasaulio apsauga, sako McNamara.

"Mes mielai pasidalytume ginclavimosi našta su Nato sąjungininkais, bet kol mes nesame naštos didžiąją dalį, mes negalime išvengti ir atitinkamos dalies atsakomybės Nato vadovavime". McNamara priminė, kad Nato sąjungininkai Europoj galėtų padengti didesnę dalį išlaidų. Jis dėstė gynybos planus atstovų rūmų karinių reikalų komiteto slaptame posėdy. Ką galima, komitetas po to paskelbė jo pareiškimus spaudai.

\$56 milijonai apsiginklavimui
Gynybos sekretorius prašė komitetą suteikti gynybai tiek lėšų, kiek paprašyta prezidento naujamajam biudžeto projekte. Iš \$59 bil. vyriausybės išlaidų \$56 bil. yra numatyti gynybos programoms.

Pietų Vietnamo Amerika laiko 11,000 kareivių, kaip patarėjų ir padėjėjų vietnamiečiams. Jei komunistai pradėtų iš šiaurės Vietnamo atvirą karą, vietoj partizaninio, Amerika būtų priversta pasiųsti dar daugiau kareivių. Pietų Vietnamo karas prieš komunistų partizanus jau ir taip Amerikai kainuoja \$1 mil. per dieną.

Atominė strategija

Pagal McNamaros aiškinimą, JAV atominė strategija prieš Sovietų Sąjungą yra "lanksti". Užpuolimo atveju, Amerika arba smogtų į Sovietų karinius taikinius, kaip raketų bazes, aerodromus; arba į pramonės centrus, didžiuosius miestus arba į visus šiuos taikinius. Tai pareiškė nuo Sovietų pasirinktos strategijos. Jei jie paleistų bombas į Amerikos miestus, to pat liksiu susilauktų ir Sovietų miestai.

Švietimo programa negaus pritarimo

Prezidento bažnyčia yra priešinga jo projektui

WASHINGTONAS, D. C. — Kaip ankstyvesnėse, taip ir šioj kongreso sesijoj prezidento švietimo programa bus atmeta, samprotaujama kongreso nariai iš abiejų partijų.

Prezidentas paprašė kongresą paskirti per 3 metus \$4.6 bil. švietimo, mokyklų lygiui pakelti. Kadangi pagal šią programą nebūtų remiamos privačios, religinės pradžios ir aukštesniosios mokyklos (privačios kolegijos, universitetai gautų federalinės paramos statyboms, mokslo priemonėms, stipendijoms), NCWC ir kitos katalikų organizacijos jau išėjo kovon.

Pirmasis JAV prezidentas katalikas laikosi nuomonės, kad privačių, religinių mokyklų remimas federalinėmis lėšomis nebūtų suderinamas su respublikos konstitucija.

Ispanija vertina draugystę su JAV

Neis su prancūzais prieš anglus

MADRIDAS. — Ispanijos valdžios atstovas užtikrino, kad jo vyriausybė nesidės su prancūzais į kovą prieš Anglijos priėmimą į Europos bendruomenę ir aplamai prieš anglosaksų įtakos šalinimą iš Europos.

Ispanija seniai svajoja patekti į Europos ekonominę bendruomenę. De Gaulle, nuteiktą prieš save visus kitus bendruomenės narius, pasidarė palankus Ispanijos priėmimui. Jis pasiuntė į Ispaniją vidaus reikalų ministrą Roger Frey slapta misijai, kaip spėjama, kviesiant Franco valdžią į bendruomenę.

Pernuomos Amerikai bazes

Ispanija nemananti šantažuoti Amerikos ruošiant naują bazių sutartį, kuri turi rugsejo mėnesį pakeisti senąją. Ji vertinanti Amerikos karinę ir ekonominę paramą jos pažangai. Nuo 1954 metų Ispanija gavo 10 milijonų dolerių.

Santykiai su Anglija niekad nebuvo tokie geri kaip dabar. Ispanija nesidės į jokių žygių, kaip į Paryžiaus-Bonos-Madrido ašį, nukreiptą prieš Angliją ir Ameriką.

— Trys angliakasiai žuvo, kilus gaisrui Freeman Coal Mine kompanijos kasykloj prie Logano miesto, Ill.

Robert Frost, kuris keturis kartus laimėjo Pulitzer skiriamą premiją ir buvo laikomas Amerikos poetu-lauratu, mirė Bostono ligoninėje, sulaukęs 88 metus amžiaus.

JV NETIKI, KAD DE GAULLE GALĖTŲ IŠARDYTI Š. ATLANTO BENDRUOMENĖ

Appaileitina, kad jis stengiasi sulėtinti vienybės darbą

WASHINGTONAS, D. C. — Jungtinės Valstybės oficialiai pasmerkė Prancūzijos prezidentą De Gaulle už jo pasisakymą prieš Anglijos priėmimą į Europos ekonominę bendruomenę, iš kurios turėtų išsivystyti dar platesnė šiaurės Atlanto bendruomenė.

Prancūzai išsigandę Amerikos kapitalo

PARYZIUS. — Prancūzija pasiūlė Europos bendruomenės nariams svarstyti Amerikos, anglų kapitalo investavimo Europoje suvaržymą, bet bendruomenės nariai atsakė konferencijoj dalyvauti.

Prancūzijoje apie Amerikos kapitalo investavimą pradedama kalbėti panašiais žodžiais, kaip Lotynų Amerikoje, kaip apie "jankių ekonominę imperializmą". De Gaulle vyriausybė yra nusistačiusi aprėžti anglosaksų kapitalo investavimą Europos ekonominę bendruomenę.

Kai Libby McNeil maisto kompanija senieji nupirko Prancūzijoje 5,000 akrų žemės konservų fabrikuose statyti, prancūzų spaudoje pasirodė protestų balsai.

"Mes nesame Gvatemala", rašė prancūzų laikraščiai. "Mes nenorime būti kolonizuojami didžiųjų Amerikos kompanijų".

Netoli pusės Vokietijos, Prancūzijos ir Anglijos automobilių pramonės priklauso Amerikos kompanijoms. De Gaulle ir jo žmonės mano, kad Detroitas jau ir dabar gali diktuoti Europos kompanijoms ir ginti savo šalies interesus.

O. Hodge — laisvas

Politikierius išbuvo kalėjime 6 metus už \$2.5 mil. pavogimą

GRANITE CITY, Ill. — Buvęs valstybės auditorius Orville Hodge, 58 metų, buvo trečiadienį paleistas iš Menardo kalėjimo, pabuvęs jame tik šešeti mėnesiai su viršum, nežinint, kaip už \$2.5 mil. valdžios pinigų iškvėjomą jis buvo nuteistas 12-15 metų.

Jis grįžta į savo miestelį, Granite City, kur jo sesuo, našlė Mrs. Heinley turi geležies prekų krautuvę ir kur jis dirbė pardavėju. Anais gerais laikais, kai Hodge svajojo pasidaryti respublikonų kandidatu į Illinois gubernatorių, jam nė į galvą neatėjo mintys apie padorų darbą. Jis gyveno kaip tikras milijonierius, eikvodamas valdžios kasą, nors buvo rinktas jai prižiūrėti.

Granite City gyventojai jį pagerbė "Man of Year" titulu. Jie ir dabar tebežiūri į jį su savotiška pagarba ir yra pasiruošę jį priimti į savo tarpą kaip naujai atgimusį žmogų.

Iš \$2.5 mil. išieškotų pinigų valdžia \$1.5 mil. atsiėmė, perduodama Hodges ir žmonos turta. O \$1 mil. žmonių sudėtų pinigų nuėjo vėjais.

JAV ambasadorius Paryžiuje Charles Bohlen dėl akių ligos turėjo važiuoti į ligoninę pas specialistus. (Esant jam ambasadorium Filipinuose, jį gydė akių specialistas Amerikos lietuvis aviacijos majoras Dr. Siedrys).

Valstybės departamentas, reikšdamas apgailėtamą dėl šitokio De Gaulle elgesio, netiki, kad jam pasiseks sukliudyti Atlanto bendruomenės organizavimą. Jo veiksmas tik nuleis laisvojo pasaulio susivienijimą.

Amerika ir toliau organizuos Nato atomines pajėgas, nepaisydama Prancūzijos priešimomsi; Amerika plės ekonominį bendradarbiavimą su Anglija ir kitomis Europos šalimis, būdama įsitikinusi, kad anksčiau ar vėliau į Europos bendruomenę įeis Anglija, kaip Europos tiltas su Amerika.

McMillano kalba parlamente

Britų premjeras trečiadienį kalbėjo parlamente, kad De Gaulle pasipriešinimas Anglijos priėmimui buvo blogas dalykas ne vien Anglijai, bet lygiai ir Europai bei visam laisvajam pasauliui.

Angliai privalo būti konstruktyvūs, ieškoti kelių iš susidariusios nepalankios padėties. McMillanas tačiau konkrečių planų nedėstė. Jis pasakė, kad De Gaulle panaudojo veto, kada įstoymas jau buvo kaip ir išspręstas. Visi kiti penki bendruomenės nariai buvo už Angliją.

Prancūzų kabinetas už De Gaulle

Prancūzijos ministerių kabinetas trečiadienį vienbalsiai pritarė prezidento nusistatymui neįleisti Anglijos į bendruomenę. Prancūzų aiškinimu, priimant Angliją pirma reiktų atsakyti 1957 metų Romos sutarties, pagal kurią buvo įsteigta bendroji rinka. Anglija pareikalavusi ypatingų išimčių, privilegijų, kad suderintų savo, Britų tautų bendruomenės, interesus su Europos bendruomenė.

Sovietų spauda reiškia didelį pasitenkinimą Vakarų sąjungininkų nesutarimais. Sovietams tai atsiduoda Lenino pranašyėmis apie kapitalistų kraštų nesuderinamus interesus, vedančius į karus, iš kurių turi pasaulį gimti komunizmas.

Peru studijuoja F. Castro dokumentus

Kuba planuoja revoliucijas

LIMA, Peru. — Kubos valdžia planuoja ir organizuoja plačios apimties sąmokslą prieš Lotynų Amerikos respublikas, skelbia Peru užsienio reikalų ministerija, išstudijavusi Castro valdžios slaptus dokumentus.

Dokumentai pateko Peru vyriausybei ir rankas po Brazilų kelevinio lėktuvo katastrofos netoli Limos praėjų metų lapkričio 27 dieną. Tarp žuvusiųjų kelevių buvo grupė Kubos diplomatu, sąmokslininkų. Dalis dokumentų, rastų pas žuvusius kubiečius, lietu komunistų priešvalstybinės veiklos planus Brazilijoje. Peru vyriausybė juos perdavė Brazilijai.

Detroito naujienos

Vėl įdomus žurnalistų susirinkimas

LŽS Detroito sk. narių susirinkimas buvo sausio 20 d. p. Gaizučių namuose. Nors dėl blogo oro (nepaprastų šalčių) dalyvavo tik tuzinas narių, bet kokybės, atžvilgiu ir šis susirinkimas nebuvo menkesnis už peraitą. Pirmininkavo Vytautas Kutkus, o didžiąją dalį oficialios programos atliko Vladas Mingėla. Pastarasis skaitė ilgoką paskaitą apie Lietuvos žurnalistų organizacinę veiklą nuo nepriklausomybės atstatymo iki šių dienų. Paskaitos santraukos čia nebeuosiu, nes ji beveik ištiesai jau buvo spausdinta Naujienų šeštadieniniuose prieduose prieš 2-3 savaites. Po paskaitos kilo gyvos diskusijos. V. Mingėlai buvo padaryta keletas neesminių priekaištų, bet visuomenėje paskaita labai teigiamai įvertinta.

Kas tie priekaištai? Stasys Garliuskas protestavo dėl prelegento išsireiškimo: "Tauta buvo išduota ir parduota" (taip paskaitoje V. M. pradeda 1940 metų įvykių aprašymą). S. Garliuskas siūlė "okupuota" vietą "išduota ir parduota", nes brutalus raudonasis okupantas tai padaręs beveik be išdavikų pagalbos ir tų išdavikų-pardavikų, išvis, labai mažai buvę. Alfonsas Žiedas atkreipė dėmesį į prelegento daug kur vartojamą žodį "tremtiniai", kalbant apie mus. Reikia tik stebėtis, kad beveik visi susirinkusieji apie mūsų "tremtininkišumą" pasisakė su didžiausiu sarkazmu ir įrodinėjo, kad ateity reikėtų vadintis tuo, kuo esame: politiniai pabėgėliai, politiniai išveičiai ar politiniai emigrantai, tremtinio vardą paliekant Sibiro kankiniams. (Čia rašantis jau daugelį metų tremtinis nebesivadina). Tas pats A. Žiedas dar siūlė "kapitalistinį pasaulį", irgi paskaitoje minėtas, keisti į "libe-

ralistinio ūkio pasaulį", bet didelio pritarimo nerado. Kostas Jurgutis prašė "rehabilituoti" Augustiną Gričių-Pivosa, kurį V. Mingėla įdėjo į išdavikų sąrašą. A. Gričius, esą, buvo Sibire, taigi grįžo taip "perauklėtas", kad kitaip ir negali rašyti, kaip dabar rašo. V. Kutkus suabejojo V. Mingėlos teigimo teisingumu, kad apie 80% žurnalistų gerai padarė iš Lietuvos pabėgdami. Ateitis parodysianti, kas geriau padarė — ar tie, kurie bėgo, ar kurie pasilikė.

Pereitame susirinkime buvo nutarta kiekvieną mėnesį paruošti savikritikos referatą. Mėnesio savikrit. redaktorium žmogų pakviečia v-bos p-kas. Pirmuoju buvo pakviestas V. Mingėla. Jis trumpai aptarė nuo maždaug gruodžio vidurio iki sausio vidurio rašiusių straipsnius. Buvo išsakačiuoti Al. Gilmanto (Astašaičio), S. Garliuskos, K. Jurgučio, S. Sližio, A. Žiedo ir čia rašančio straipsniai, bet neigiamos kritikos V. Mingėla vengė. Ateityje, sekantieji kritikai, gal bus griežtesni.

Ilgai ir gana nuobodžiai buvo diskutuota apie jaunimo gebėjimą. Tai jau ta pati giesmelė iš pereito susirinkimo. Buvo siūloma daug receptų jaunimui į lietuvišką veikimą įtraukti, bet tinkamų beveik nerasta. Liūdna ir varginanti tema... Kaip per mėnesį buvo priimta rezolucija negarsinti organizacijų parengimų, į kuriuos žurnalistai su žinomomis nebūtų be atlyginimo įleidžiami, taip šį kartą buvo priimta kita rezolucija, būtent: visomis jėgomis remti kultūros kongreso nutarimą atgaivinti LŽS-gos centrą ir išrinkti dirbančią centro v-bą. Ši rezolucija bus spaudoje paskelbta atskirai.

Seimininkai susirinkusius pa-

vaikino kava, pyragaičiais, vynu ir "aibolais". Sekantis susirinkimas bus vasario 10 d. ir, greičiausia, Lietuvos namuose.

Jauni talentai jūrų skautų vakare

Sausio 26 d. Lietuvos namų salės kitaip atrodė, negu visada: plonais šilko tinklais palubės nusagstytos, o tuose tinkluose sidabro žuvys, vėžliai, kažkokie jūrų tarakonai įsipyne. Sienos — undinių paveikslais nukabinėtos. Ponios, regis, nepatenkintos buvo: vyrai vis į undines spokso, ne į žmonas...

Pradžią labai liūdna. Vis dėl publikos; nesirenska ir tiek. Jaunimas nemėgsta vėluoti su programa, bet turėjo laukti, laukti publikos. Kai jau bent pusantro šimto prisirinko, tai pradėjo. Pradėjo jūrų skautų vadas Algis Pesys. Sako, atleiskite, kad jūsų belaukdami suvėlavom, bet jau ilgiau nebelauksime. Sako, kas prie televizijos užmigo, tegu sau ir miega. Sako, pažūrėkite, ką mūsų jaunieji talentai gali.

Vai, tas jaunimėlis! Išėjo smuikininkė Margareta Deltuvaitė, akomponiatorės Patricijos Sirvydaitės lydima. Abi jaunos gimnazistukės ir baisiai kuklios. M. Deltuvaitė tik 14 metų, bet ji smuikuoja su jausmu ir talentu. Atliko du dalykus: Keler Bela "The Song of the Pusza" ir Barowskio "Adoration". Plojimai didžiausi! Publika norėtų ir daugiau, bet mergytės sceną palieka ir nebegrįžta. Vėliau salėje kalbėjau su tais, kurie smuikininkė ir nebegrįžta. Vėliau salėje kalbėjau su tais, kurie smuikininkė ir nebegrįžta. Vėliau salėje kalbėjau su tais, kurie smuikininkė ir nebegrįžta.

Apie tai tik graži pradžia. Ant-

roju numeriu išėina scenon didelis, raudonas akordeonas baltais dantimis. Palaukit, iš už jo galva kyšo. Na gi, Rimas Kasputis, aštuonerių metų muzikantas. Ir pabėrė valsų "popuri"! Kokių tik nebuvo, net ir "Nekaltybės valsas" (šiltai apskelbė pranešėjas). Vėl publika ploja, siunta, "bis" šaukia. Galvelė pasisuko į scenos šoną, iš kur, tikriausiai, mama signalus davinėjo, lyg dar norėjo pabūti, pakartoti, bet apsigalvojo, ir didelis raudonas akordeonas sceną paliko. Tuomet "šilainės" jaunimas sušuto "Sustą". Ne bet kaip, o Rapolo Valatkos žodžiu tariant, "ekspertyviai". Vitos akys blizga ir šypsena kaip televizijoj. O publika tik ploja ir ponios aiškiai jau nepatenkinčios, nes vyrai čia į undines, čia į šilainiškes mergeles veizi, o į savąsias dėmesio nekreipia.

Visi, kas matė, sutiks, kad kulminacinis taškas buvo pasiektas "Jūreivio šoku". O tą šokį atliko Danutė Miškinytė. Ne viena — su "partnerė". Ji buvo jūrininku, o jos "mylimąja" — šiuota... Puikiai stėpavo, puikiai vaidino ir jūrininko aprangą jai labai tiko. Vėliau iš jos mamos dr. Martynos Miškinienės sužinojau, kad Danutė pati šokį su gimnazistukės ir baisiai kuklios. M. Deltuvaitė tik 14 metų, bet ji smuikuoja su jausmu ir talentu. Atliko du dalykus: Keler Bela "The Song of the Pusza" ir Barowskio "Adoration". Plojimai didžiausi! Publika norėtų ir daugiau, bet mergytės sceną palieka ir nebegrįžta. Vėliau salėje kalbėjau su tais, kurie smuikininkė ir nebegrįžta. Vėliau salėje kalbėjau su tais, kurie smuikininkė ir nebegrįžta.

Pagaliau, šilainiškių "Subatėlė" ir galas. Publika ploja ir "bis" rėkia. O tos publikos jau apypilnė salė ir daug jaunimo prigužėję. Bet jaunieji talentai baigė ir plėkit-neplokkit. Tuomet scenon suplaukia visi kartu: smuikininkė, pianistė, akordeonistas, "šilainės" šokėjai ir jų vadovė Galina Gobienė. Mažos mergytės kam po rožę, kam po dvi apdalina. Algis Pesys dėkoja programą atlikusiam jaunimui, dėkoja publiškai. Kviečia naudotis bufetu, gerį alų ir valgyti žirnius.

Alaus, atrodo, viso neišgėrė, bet žirnių greit pritrūko. Bufeto skanėstai irgi buvo naikinami be pasigallėjimo. Bet ne apie tai istorija rašoma. Orkestras — štai kas dabar didžiausią vaidmenį suvaidino! Erich von Wien su savo keturių muzikantų kapela buvo geriausias muzikinis vienetas, kurį kada nors Detroito lietuviai yra girdėję. Vokiškos ir tarptautinės melodijos liejosi iki toli po vidurnaktį. Taktas visur buvo toks puikus, kad šoko visi ir visi visus šokius, nuo mažamečių iki senelių. Kad tokį orkestrą turėtume sekantiame N. Metų balijuje!

Tikiu, kad jūrų skautams lai-

mė grįžta ir jų pastangos kitais metais bus dar labiau įvertintos.

Klaipėda, kur tavo garbė?

Sausio 27 d. Lietuvos namuose gen. št. pulk. lt. Jonas Šepetytis kalbėjo: 1923 m. sausio 15-sios įvykis buvo maža karinė operacija, bet tai operacijai atlikti buvo parodyta didelė drąsa, tai operacijai atlikti reikėjo didelės rizikos ir ta operacija turėjo didelę reikšmę praitėje ir turės didelę reikšmę ateityje. Plk. lt. J. Šepetytis sklandžiai, visiems suprantamai išaiškino, ir kodėl ta operacija tokia rizikinga buvo. Bet ne apie tai aš noriu rašyti, nes Klaipėdos tema didžiule banga straispnių nusirito per visą lietuvišką spaudą ir nieko naujo iš prelegento kalbos nebesitokėjome ir netroškome, o apie tai, kad Detroito lietuviai taip žiauriai mizernai Klaipėdą paminėjo!

Minėjimą rengė šauliai, ramovėnai ir birutietės. Iš Čikagos kvietė kalbėtoja, per visą spaudą kvietė publiką, gamino bendrus pietus. Tiesa, šv. Antano bažnyčioje iškilmingose pamaldose dalyvavo šešios organizacijų vėliavos ir keli šimtai žmonių. Bet tie visi žmonės ir taip bažnyčion kalb sekmadienį ateina, tad kas gali pasakyti, kad jie turėjo intenciją prisiminti Klaipėdą ir už jos laisvę žuvusius? Pamokslas ta tema nebuvo.

O Lietuvos namuose? Kaip susitarę: nei kalbėtoja iš Čikagos, nei publikos! Kapitonas Stasys Malinauskas, minėjimą su 45 minučių pavėlavimu atidarydamas (kaip visada visuose parengimuose — vis laukė — nesulaukė publikos!) prieš save matė 37 vyrus ir 1 poniją... Pulk. Šepėčiui kalbant dar atėjo 2 vyrai ir 3 moterys — tai ir viskas. Salėje buvo jaunesnio, kaip 30, o gal ir 40 m. amžiaus... (Kurgi šaukus jūrų skautai, kuriai šilko tinklai, sidabro žuvys ir skorpionai iš vakar tebekabojosi salės palubėse? Kurgi studentai, kurie vakar taip šauniai tvistavo šokinėję? Kurgi jaunieji tėvai, su mažamečių vaikų

derlium? Pagaliau, kurgi mūsų gerai organizuoti, gausūs spaudos bendradarbiai, iš kurių tik abiejų dienraščių atstovai plius vienas tesimatė?). Kalbėtojas susirges. Ačiū Dievui, kad jis susirgo, ir duok Dieve, kad jis sugytų vėl. Nes kaipgi jis būtų įtautesis vienas erdvioje, šaltoje scenoje, kalbėdamas į erdvią, šaltą, tuščią salę?! Nemažinu plk. Šepėčio kalbos reikšmės, bet prieš jį bent rengėjams raudonuoti neteko, nes jis gi vietin. Nemažinu ir kpt. St. Malinausko vadovavimo pastangų: jo trumpas žodis buvo kultivuotas ir taiklus.

Pusvalandį užtrukusi oficialioji dalis buvo baigta ne "Lietuviais esame mes gimę", o Tautiška himnu. Matyt, rengėjai suabejojo, ar amžiumi sena, po salę išsidraikiusi publika aną komplikuotesnį giesmę išves...

Šis žiaurus faktas teatidaro akis panašų minėjimų rengėjams ir publiškai. Neanalizuosiu, kodėl, bet buvo kažkas netaip. Klaipėda, aziatų maskolių užgulta iš rytų ir užgulta iš vakarų, apsupta, išniekinta, karine baze paversta. Klaipėda, apie kurią Detroito lietuviai nieko žinoti nei girdėti nenori!

Lietuvių namų d-jos susirinkimas

Bus šį sekmadienį, vasario 3 d. 12:30 val. Lietuvos namuose. Tai metinis narių susirinkimas, kurio metu bus valdybos pranešimai, naujos valdybos rinkimai ir kiti svarbūs reikalai. Visi, nemaziau šimtinę L. namams davusieji, yra automatiškai L. namų dalininkai ir teisėti DLND-jos nariai. Bet susirinkime gali dalyvauti visi lietuviai, kuriems tik L. namų reikalai rūpi, tik ne šimtininkai neturi balsavimų teisės.

Dlco v-bos nariai pas ukrainiečius

Sausio 20 d. Dlco v-bos p-kas Rapolas Valatka ir nariai — Petras Januška ir dr. Justas Pirkūnas dalyvavo ukrainiečių 45-jų neprik. paskelbimo metinių minėjime. Jie buvę šiltais priimti ir pristatyti tūkstantinei publikai.

Vasario 16-ji nebetoli

Vasario 16-sios minėjimas, kuriam Dlco darbuotojai jau beveik visai pasiruošę, bus sekmadienį, vasario 17 d., Western High School auditorijoje ir prasidės 3:00 val. po pietų. Apie programą jau rašiau anksčiau ir dar parašysiu minėjimui artėjant. Mūsų didžioji ir pagrindinė tautos šventė tesutruaukia didžiausias minias!

Detroito lietuviai turės radijo stotį?

Amerikos Lietuvos Balso Radijo klubo susirinkime sausio 27 d. Petras Januška iškėlė mintį pirkti trumpų bangų radijo stotį ir įrengti Lietuvos namuose. Jis tai kalbėjo ne iš piršto išlaužęs, o gerai apsiklausinęs ir patyrinęs. Pasirodo, leidimus radijo stotčiai valdžia duoda be trukdymų ir jie nebrangiai kainuoja. Aparatūra tekainuotų nepilną tūkstantį dolerių. Pasiūlymas buvęs sutiktas entuziastiškai ir galimas daiktas, kad šių metų bėgyje jis bus realizuotas. Be reikia tik suaukinti valio, vyrai ir pasiskubinkite!

Alfonsas Nakas

Žurnalistų centro valdybos reikalai

Savo paskutiniame susirinkime Detroito žurnalistai svarstė žurnalistų sąjungos centro valdybos klausimą, kuriame pritarė po Kultūros kongreso spaudos darbuotojų Čikagoje priimtam nutarimui sudaryti komisiją centro valdybos rinkimams pravesiti. Detroitiečiai taipgi pritarė jų parinktiems iniciatoriams — Čikagos Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininkui Antanui Gintneriui ir Detroito žurnalistų sąjungos išdinkinui Vladiui Mingėlai, tik pageidauja, kad jie galimai greičiau susiristų su kitomis didžiosiomis lietuvių kolonijomis ir rinkimus pravesių dar šiame sezone, t. y. iki birželio mėn.

Darykime nutarimus ir juos vykdykime, o ne kraukime į jau perpildytas Lietuvos Archyvo lentynas!

Valdyba

MONEY THAT TALKS (TWICE!)

These U.S. Savings Bonds are owned jointly by a husband and wife. The money that bought them says two things:
It says, "Here is a family that wants to do its share in keeping our country strong—wants to help give it the means and the power to speak for and work for the Free World."
It also says, "Here is a family that saves to provide for its future. Here is a family that contributes to the strength of its country by keeping itself strong and independent."

Join up with the tens of millions of American families and individuals who are showing the world how they are helping to keep their country and the Free World strong.
It's easy. Just sign up for Payroll Savings at work, or for a monthly Bond at your bank.
And don't feel any less patriotic about it because you're getting a good return on your investment. Your personal financial strength is part of the strength of the whole nation.

Keep freedom in your future with U.S. SAVINGS BONDS

The U.S. Government does not pay for this advertising. The Treasury Department thanks The Advertising Council and this newspaper for their patriotic support.

NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS!

MUTUAL FEDERAL BENDROVĖ MOKA

4 1/2%

dividendais už visas taupymo sąskaitas du kart per metus: gruodžio 31 ir birželio 30 d.

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN SAUGIOJE LIETUVIŠKOJE BENDROVĖJE!

MUTUAL Federal SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD - CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: VIrginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

AUTOMOBILIAMS VIETA GRETA MŪSŲ ISTAIGOS

INVEST IN UNIVEST

PELNINGAS IR SAUGUS BŪDAS TAUPYTI

CURRENT Dividend Rate

4 1/2%

per annum

Effective April 1, 1960

UNIVERSAL SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION
1800 S. HALSTED STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: HAYmarket 1-3070

All accounts insured to \$10,000 by an Agency of the United States Government.

Universal Investment Share Account

Solenizantai A. Rukuiža ir S. Dirmantas L. Miškininkų grupėje, l. 19. 63 m., Čikaga. Sėdi i eilėje iš k. į deš.: V. Žemaitis, K. Šėsnulevičius (Šėsn), A. Rukuiža, S. Dirmantas, S. Rukuižienė, P. Šilas, Z. Jonynas. Stovi iš k. į deš.: J. Žebrauskas, J. Gegevičius, J. Gudaitis, V. Ankudavičius, J. Plaušainis, A. Šukys, A. Beleška ir J. Kriščiūnas. Nėra J. Skeivio ir kity.

Miškų inž. V. Žemaičio sveikinimo žodžiai

Profesorių Antano Rukuižos ir Stasio Dirmanto 75 metų amžiaus minėjimo proga sausio 19 d. Jaunimo Centre, Čikagoje, inž. V. Žemaitis, po trumpo įžangos, perskaitė tokią sveikinimo raštą:

Lietuvių Miškininkų Sąjungos Išeivijoje vardu, asmeniškai ir vardu čia dalyvaujančių miškininkų, turiu garbės sveikinti šios dienos solenizantus, profesorius Antaną Rukuižą ir Stasį Dirmantą jų 75 metų amžiaus sukakties ir p. A. Rukuižą jo 50 metų profesinio darbo sukakties proga.

Prieš 75 metus, kai rusų caro satrapų slėgiamoje ir pavergtoje Lietuvoje vos pirmieji „Aušros“ spinduliai sužibėjo, judu atėjote į šį pasaulį nuo amžių lieviškiausioje žemėje: A. Rukuiža — Nevėžio upės aukštupyje — Aukštaitijoje, S. Dirmantas — senojoje žemaičių sostinėje Raseiniuose, — prie Dubysos upės. Taigi abudu išaugote lietuviškos gamtos prieglobstyje, jos ošiančių miškų supami. Gamtininkų yra sakoma, kad žmogus yra aukščiausio Kūrėjo sudvasinta žemės sauja, kuri tėvų, protėvių paveldėjimą gaivina ir aplinkumos veikiama išauga į są-

gūgumo, bet ir prigimtų gabumų, talento ir meilės Lietuvai.

Zmonių bendruomenė yra panaši miško bendruomenė, kuri sudaro įvairių rūšių ir amžiaus medžiai. Gilų likiminių bendrumą tarp žmogaus ir medžio poetiškai išreiškia lietuvių padavimas apie Eglę — Žalčią Karalienę, kuri gėdėdama žuvusio vyro, savo stipriuosius dvasias ir kūnus sūnus pavertė į ąžuolą ir Uosį, savo bailią, neištvermingą dukrą — į Drebulę. Ir miškas, kuriame auga daugiau šių prieš gyvenimo audras stipruolių, yra patvaresnis, stipresnis, saugesnis, ir jų prieglobstyje saugiau ir jaučiau jaučiasi drebulė, drebėdama lapeliais, ir eglė, šlamėdama lūdnai nuleistom šakom, ir beržas svyrūnėlis...

Tokių ąžuolų ir uosiu esate ir judu lietuviškoje mūsų bendruomenėje. Už šias didžiausias ir kilniausias jūdvių būdo ypatybes, už jūdvių nuveiktus Lietuvai didelius darbus, mes šiandien judviem abiem reikiame padėką ir pagarbą.

Aš noriu trumpai priminti ir p. A. Rukuižos 50 metų profesinio darbo sukaktį, apie ką plačiai yra kalbėjęs prele-

gentas kolega inž. K. Šėsnulevičius.

Moksl. mišk. A. Rukuiža nuo pat pirmųjų Nepriklausomos Lietuvos atkūrimo dienų 1918 metų iki antrosios rusų bolševikų okupacijos 1944 metų visas savo dvasines ir fizines jėgas pašventė Lietuvos valstybės atkūrimui, lietuvių tautos dvasinių ir medžiaginių išteklių stiprinimui. Nors didelę laiko dalį turėjo pašventi naujo miškininkų personalo paruošimui ir administraciniai reikalai trukdė pilnai atsiduoti miškų mokslui, bet jis ir čia pasireiškė kaip gabus, sumanus, talentingas administratorius. Šiuos jo sugebėjimus aukštai vertino ir svetimtatai.

Man teko kartu su p. A. Rukuiža būti toje pat išeivių stovykloje Vokietijoje — Dinkelsbuehl. Čia buvo apie 200 lietuvių, apie 400 latvių ir per 600 Galicijos ukrainiečių. Tai gi lietuvių proporcija kaip 1 prieš 5. Visos tautybės turėjo pakankamai savo inteligentiškus pajėgus ir, nežūrint įprastai latviams veržlumo savybių užpildyti svarbesnes vietas, p. Rukuiža, mažiausios grupės atstovas, visų tautinių grupių buvo išrenkamas net 4 metus vyriausiu stovyklos tvarkytoju — administratorium.

Ir JAV p. Rukuiža, nežūrint pašlijusios sveikatos, griežėsi miškininkų organizavimui. Jei čia išeivijoje maža miškininkų grupė, priskaitant dabar po platus, laisvą pasaulį savo gyvų ir leisgyvių narių apie 70, sugebėjo susiorganizuoti ir leisti iš eilės jau 12 metų miškininkystės žurnalą „Grišios Aidas“, tai yra nemažas prof. A. Rukuižos nuopelnas. Kaip žinome, nepalyginamai medžiaginiais pajėgesnis ir nariais skaitliniais gesnės profesinės organizacijos to padaryti neįstengia.

P. A. Rukuiža ir šiandien, nežūrint sušlubavusios sveikatos, žmonos ir draugų padėdamas, baigia paruošti spaudai veikalą apie Lietuvos miškų raidą, amžiams bėgant, kur jis akcentuoja ne vien Lietuvos miškų, bet drauge ir jo giliai mylimos, politinių audrų blaškomos tėvynės sunkių likimą, sujungdamas tai baigos žody su savo išgyventų patyrimų būsimomis lietuvių miškininkų kartomis testamentu.

L. Mišk. Sąjungos Išeivijoje Valdyba, turėdama galvoje tai, kad prof. A. Rukuiža su didele meile ir pareigingumu dirbo ir pasižymėjo kaip vadovaujanti asmenybė atkuriamos ir Nepriklausomos Lietuvos valstybės miškų ūkio ir miškų mokslo pažangoje, taip pat visuomeninėje ir lietuvių miškininkystės spaudoje čia išeivijoje, nutarė šį jo veikalą išleisti kaip kuklią dovaną ir padėką už jo visą lietuviškam bare atliktą darbą. Prie šio veikalą išleidimo bus prašoma ir šio iškilmingo minėjimo dalyvių pagal savo finansines išgales prisidėti. Nu-

Finansiniai reikalai

LITUVIŲ APDRAUSTŲ TAUPYMO BENDROVIŲ LYGA
(Lithuanian League of Insured Savings Ass'n)
2401 West 63rd St., Chicago 29, Ill.

Olga Rypkus, prezidentė; Albert J. Auwers, I viceprezidentas, teisėjas; Alfonso F. Wells, II viceprezidentas; Juozas P. Varkala, sekretorius; Juozas F. Gribauskas, išdėstas; Eugene Pietkiewicz, teisių patarėjas, ir Adolfas Baliūnas, spaudos referentas.

Lietuvių Apdraustų Taupymo Bendrovių Lygos žinios

Federalinė kontrolė dividendams

Baltųjų rūmų specialus finansinių institucijų komitetas svarsto pasiūlymą pavesti federalinei kontrolei taupomųjų bendrovių mokamus dividendus procentus, panašiai, kaip dabar tvarkomi komercinių bankų mokami procentai už laikomus taupymo saskaitose pinigus. Ligi šiol taupymo bendrovės laisvai nustato mokamus dividendus ir yra priešingos bet kuriai valdžios kontrolei šioje srityje. Tačiau dėl pastarųjų metų taupymo bendrovių pasireiškusių per didelės konkurencijos, nustatant dividendus, yra kilęs sumanymas suteikti valdžiai teisę, reikalaujant esant, nustatyti taupymo bendrovėms išmokamų dividendų ribas bei sąlygas ir tuo būdu pašalinti tarp bendrovių vedamą nesveiką procentų konkurenciją.

Išdėbimos taisyklės dividendams raportuoti

Pagal 1962 metais priimtą naują mokesčių įstatymą bankai, taupymo bendrovės ir kitos finansinės institucijos turi mokesčių įstaigoms pranešti apie 1963 metais išmokėtus dividendus, procentus, jei jų suma siekia \$10 ar daugiau. Nors pirmą kartą tokie pranešimai turės būti pasiūti tik 1964 metais vasario mėn., tačiau jau dabar ruošiamos smulkesnės taisyklės, kaip visa tai padaryti. Daugiausia sunkumų sudaro įstatymo reikalavimas, kad, pranešant dividendus, turi būti nurodytas dividendų gavėjo Social Security ar specialus Tax numeris. Nei bankai, nei taupymo bendrovės savo taupytojų Social Security numerių neturi. Yra sąskaitų atidarytų mažamečių vaikų vardu, organizacijų vardu, viena sąskaita kelių asmenų vardu ir t. t. Įvairaus pobūdžio taupymo sąskaitų bendrovėse yra daugiau, kaip 75 milijonai. Iš visų tų sąskaitų savininkų užgauti jų Social Security numerius bus be galo sunku. Abejojama, ar bankai ir taupymo bendrovės ligi 1964 metų galės surinkti iš visų taupytojų šias žinias. Visi bankai ir taupymo bendrovės laukia paskelbiant taisyklės. Gal jos padės išaiškinti

matoma jame patalpinti kaip iš šios dienos minėjimo programos.

Baigdamas, visų išblaškytų po platus pasaulį miškininkų vardu linkiu jubilijatams geros sveikatos, dar daugelio metų našaus darbo ir saulėtų poilsio dienų.

Lietuviškas, nuoširdus vailio, abiem solenizantam!

59% metų. Jie neša 3 3/4% palūkanų ir, kol jie nebus iškeisti, nereikia mokėti pajamų mokesčio. Šiuos naujus pensijų paskolų laktus galima užsisakyti per bankus ir taupymo bendroves.

Vėl keliamas bankų skyrių reikalas

Kai kurie komercinių bankų vadovai vėl kelią reikalą leisti bankams Illinois valstybėje steigti skyrius. Illinois valstybės konstitucija tai draudžia. Perteiktis metais nepavykus jiems praveisti konstitucijos pakeitimo, dabar jie daro žygį išleisti federalinį įstatymą, kuris leistų bankams steigti skyrius.

Gyvenimo lygis 1939–1962 m.

Life žurnale buvo paskelbtas palyginimas, kiek kainavo pragyvenimas 1939 m. ir kiek praėjusiais 1962 metais.

Kas bepamena 1939 metus, kada cigaras kainavo 5 centus, vyriškas kostiumas su 2 porom kelnų 25 dol., kiaušinių tuzinas 20 c., sviesto svaras 23 centai, burbon whisky bonka \$1.50, o kavos svaras 13 centų. Siemet, uždirbdamas dukart daugiau, kaip 1938 metais, žmogus blogiau tepragyvena. Kas 1939 m. uždirbo \$3,000, šiemet turėtų uždirbti \$7,319 kad išėtų lygimiu su 1939 metų standartu. Kas 1939 m. turėjo \$10,000 pajamų, šiemet turėtų turėti \$26,596, o kas tada pelnė \$25,000, dabar turi gauti \$78,442, skelbia National Industrial Board.

1939 metais šeima su dviem vaikais nuo metinio uždarbio mokėjo federalinių mokesčių tik \$30; šeimai atliko \$2,970. Kas už tuos \$2,970 buvo tada galima nupirkti, dabar reikia mokėti \$6,412.

4 1/2%

5%

current dividend on investment bonus
4 1/2% DIVIDENDA MOKAM UZ VISAS TAUPYMO SASKAITAS.
4 metų investment bonus sąskaitom mokam 4 1/2% dividendą kas pusmetį ir ekstra 1/2% per metus išmokam pabaigoje 4 metų.
BRIGHTON SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
4071 ARCHER AVENUE — CHICAGO 32, ILLINOIS
Valandos: pirmad., antrad., penktad. ir šeštad. 9:00 r. — 4:30 po pietų; trečiadieniais uždaryta; ketvirtad. 9:00 r. — 8:00 val. vak.

CRANE SAVINGS and Loan Association

B. B. PIETKIEWICZ, Pres.
47 and Rockwell Street. Tel. LAFayette 3-1083
Nemokamai vieta automobiliams

4 1/2% ON INVESTMENT ACCOUNTS
Mokame nuo 1962 metų vasario 1 dienos Pinigai įdėti prieš mėnesio 15 d. duoda dividendus už visą mėnesį. Dividendai mokami sausio ir liepos 31 d. Prašome apsilankyti naują mūsų namą.
VALANDOS: Pirmad. ir ketvirt. 9:00 ryto — 8:30 vakaro; Antrad. ir penktadienį 9:00 ryto — 5:00 vakaro; Šeštadieniais 9:00 ryto — 12:00 dienos. Trečiadieniais uždaryta.

TAUPLYDAMI STANDARD FEDERAL — STIPRIAUSIOJE CHICAGOS TAUPYMO BENDROVĖJE — UŽTIKRINSITE SAVO ATEITĮ

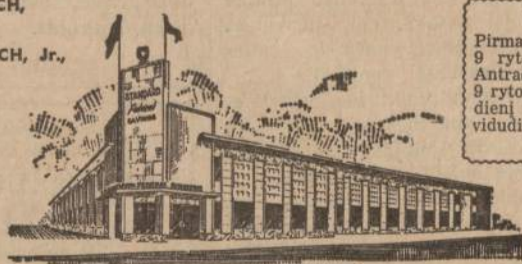
PASKOLAS DUODAME LENGVIAUSIOMIS SĄLYGOMIS MĖNESINIUS MOKĖJIMUS PRITAIKOME PAGAL JŪSŲ IŠGALE

Jūsų santaupos yra apdraustos ir šiuo metu neša 4 1/2% dividendo, kurį mokame du kartu į metus visoms taupymo sąskaitoms

TAUPLYKITE PAŠTU, MES APMOKAME PAŠTO IŠLAIDAS

Turtas \$84,000,000.00 Atsargos Fondas 8,000,000.00

JUSTIN MACKIEWICH,
Chairman
JUSTIN MACKIEWICH, Jr.,
President

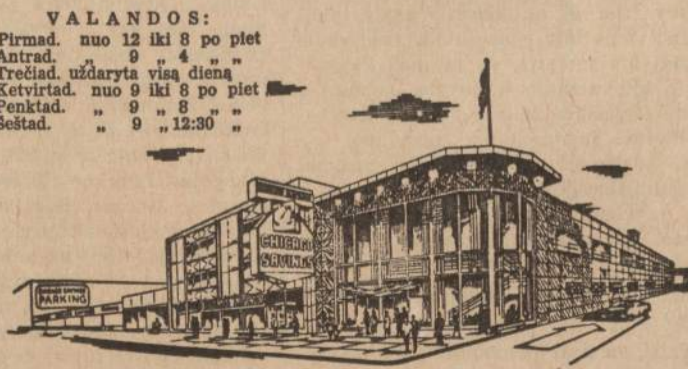

VALANDOS:

Pirmad. ir ketvirt. nuo 9 ryto iki 8 val. vak.
Antrad. ir penktad. nuo 9 ryto iki 4 p. p. Šeštadienį nuo 9 ryto iki 12 vidudienį. Trečiadieniais uždaryta.

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

4192 Archer Avenue / Chicago 32, Illinois
Virginia 7-1141

Chicago Savings and Loan Association

6245 South Western Avenue.

Chicago 36

GRovehill 6-7575

4 1/2%

Dividend on Investment Accounts

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone MAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
In Chicago \$15.00 per year, \$8.00 per six months. \$4.00 per 3 months. In other USA localities and Canada \$13 per year, \$7.00 per six months, \$4.00 per three months.

Kitose JAV vietose ir Kanadoje
metams \$13.00
pusei metų \$7.00
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Užsieniuose
metams \$16.00
pusei metų \$8.00
vienam mėnesiui \$1.50

Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiestiuose
metams \$15.00
pusei metų \$8.00
trims mėnesiams \$4.00
vienam mėnesiui \$1.50

Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 ryto iki 5 val. vakaro. Seštadieniais — iki 12-tos.

Smūgis Vakarų vienybei

Prancūzijos prezidentas Charles de Gaulle pareiškė "veto" prieš Britanijos priėmimą į Europos Ekonominę Bendruomenę, populiariai vadinamą Europos Berija Rinka.

De Gaulle nepaisė to, kad kiti penki to Europos sambūrio nariai pasisakė už Britanijos priėmimą ir kad už tai stoja JAV.

Abejotina net, ar dauguma Prancūzijos parlamento narių ir žmonių pritaria tokiam de Gaulle'o nusistatymui.

Bet prancūzų didvyris, tarytum vaidindamas Napoleoną Bonapartą, liepė savo užsienių reikalų ministrui Maurice Couve de Murville pareikšti Briuselio konferencijos dalyviams, kad Prancūzija yra priešinga Britanijos priėmimui ir nebeneri daugiau šituo klausimu su britais derėtis.

Ministeris Couve taip ir pasielgė, pasakydamas, kad Prancūzijai teko apsispręsti, ar ji nori, kad Europą valdytų "europiečiai", ar anglai-amerikiečiai, ir Prancūzijos valdžia nutarė, kad Europa, "kuria mes kuriame", turi būti "europietiška".

Padaręs šitą pareiškimą, prancūzų ministeris su savo delegacija pasitraukė iš konferencijos ir išvažiavo namo.

Taigi de Gaulle'o nusistatymas yra aiškus: jisai siekia užkirsti kelią Britanijos ir ypač JAV-ų įtakai Europoje. Kodėl jisai to siekia, nesunku suprasti. Jisai nori, kad Europos tautų centre stovėtų Prancūzija, apie kurią, kaip aplink rato stebulę, sukūtsi visos kitos Europos tautos; o jisai, Charles de Gaulle Didysis, tą vežimą vairuos.

De Gaulle laiko Britaniją neeuropine valstybe ir jisai bijo, kad, britams įėjus į Bendros Rinkos organizaciją, jiems diktuos galingoji Amerika. Ameriką de Gaulle nori visai išstumti iš Europos.

Jisai užmiršta, kad Britanija kovojo už savo ir Europos laisvę, kada Hitleris buvo užkariavęs beveik visą Europos žemyną ir Prancūzija buvo kapituljavusi. Jisai užmiršta, kad JAV padėjo Prancūzijai išsilaisvinti ir padėjo jai po karo atsistoti ant kojų ir atstatyti savo ūkį.

Juk ir dabar Prancūzija yra laisva ir gali gražiai gyventi tikrai dėlto, kad jos nepriklausomybę saugoja galinga JAV jėga. Be Amerikos pagalbos nepajęgtų nei Prancūzija, nei visos Europos tautos sulaukyti Sovietų Sąjungos agresoriaus nuo įsiveržimo į jų žemes.

Tad kas tam ponui pasidarė, kad jisai taip atkakliai priešinasi Amerikos ir Britanijos įtakai Europoje? Ir kokią "Europą" jisai gali sukurti, kai visi Europos Ekonominės Bendruomenės nariai, išimant Prancūziją, jo politiką atmeta?

Kaip taisyklė, generolai yra menki politikai. Bet

APŽVALGA

Linkolnas apie laisvę.

JAV prezidentas Abraomas Linkolnas, 1864 m. balandžio 18 d., pasakė Baltimorėje (Md.) kalbą apie laisvę, kurios ištraukas čia cituojame:

"Pasaulis niekad neturėjo geros žodžio 'laisvė' definicijos, o Amerikos žmonės kaip tik dabar jos labai reikia. Mes visi pasisakome už laisvę; bet vartodami tą patį žodį, mes ne visi turime galvoje tą patį daiktą. Kai kuriems žodis laisvė reiškia, kad kiekvienas gali daryti, ką jisai nori, su savim ir savo darbo vaisiais; tuo gi tarpu kitiems labai reikia, kad kiekvienas laisvę kai kuriems žmonėms daryti, kaip jiems patinka, su kitais žmonėmis ir kitų žmonių darbo vaisiais. Čia yra du ne tikslai skirtingi, bet vienas su kitu nesuderinamu daiktu, vadinamu tuo pačiu vardu — laisvė. Ir iš to seka, kad kiekvieną šitų daiktų atitinkamos partijos vadina skirtingais ir nesuderinamais vardais — laisvė ir tironija." Linkolnas šitas savo mintis pavaizdavo pavyzdžiais:

"Piemuo nuveja vilką nuo avies gerklės ir avis už tai yra dėkinga piemeniui, kaip išlaisvintojui, o vilkas smerkia jį už tą patį veiksma, kaip laisvės ardytoja, ypač, jei avis yra juoda. Aišku, kad avis ir vilkas nesutaria dėl žodžio 'laisvė' definicijos; ir lygiai toks pat skirtumas reiškiasi šiandien tarp mūsų, tarp žmonių... kurie visi skelbia laisvės meilę. Todėl mes matome kasdien, kai tūkstančiai išsivaduoja iš vergovės jungo, tai vieni sveikina tai, kaip laisvės pažangą, o kiti randa, kad visa laisvė sumalkinta. Atrodo, kad pastaruoju laiku žmoes šį tą daro, kad laisvės definicija išryškėtų; ir jų pastangų dėka, vilko žodynas tapo atnestas."

Kitoje savo kalboje Linkolnas aiškino, kuo mūsų 'laisvė ir nepriklausomybė' reikiasi. Už dveju metų prieš jo būna tikra nelaimė, kai garsiam armijos vadui, atsistojusiam valdžios priešakyje, apsvaigsta galva "nuo pasisekimų". Savo veiksmu de Gaulle suteikė didelį džiaugsmą Maskvos despotams, kuriems atgijo viltis, kad, Vakarų demokratijoms susivaidijus, jiems atsidadys proga uždėti savo jungą laisvojo pasaulio tautoms.

De Gaulle padarė daug žalos Vakarų tautoms ir gali padaryti dar daugiau, trukdydamas jų pastangas susivienyti. Bet jisai greičiau pats save izoliuos, negu sugebės jas ilgėsniam laikui suskaldyti.

Linkolnas smerkė vergiją. Aukščiausiai patuotoje jo kalboje jisai sakė, kad laisvės dvasia yra "visų žmonių paveldėjimas, visose šalyse, visur".

Artėjant Vasario 16 dienos rinkliavai Lietuvos laisvinimo kovai paremti, frontininkai pradėjo karštą kovą, kad Lietuvos laisvinimo darba dirbančios institucijos iš tos rinkliavos pinigų nebegautų, o jie atitektų Bendruomenei. Ypač karštas ir fanatiškas tos užmačios kovotojas pasirodė dr. P. Kisielius. Cicero apylinkės susirinkime, nežūrint dramatiškų prel. M. Krupavičiaus pastangų gelbėti Lietuvos laisvinimo reikalus, įrodinėjant, kad Lietuvos laisvinimo darbas yra reikalingas ir kokios tragiškos pasekmės laukia jo neberemiant, Kisielius ir jo grupė pavyko praversti nutarimą, kad Vasario 16 d. rinkliavoje surinkti pinigai būtų persiųsti Bendruomenei, lydraštyje nurodant, kad jie yra jai skirti.

Be kur jį buvo per tiek metų dingusi? Vergiją Linkolnas panaikino savo dekretu karo metu 1863 m. sausio 1 d. Panaikino ją pradžioje tik tose valstybėse, kurios tėsė kovą su ginklu rankose prieš Uniją.

Abraomas Linkolnas todėl yra vadinamas *Emancipatorium*. (Išlaisvintoju).

Vergija vėliau buvo uždrausta visame krašte ir jos uždraudimas buvo įrašytas į JAV konstituciją.

Kitas dr. Kisieliaus ir jo partijos laimėjimas, o laisvinimo reikalų pralaimėjimas įvyko ALB Chicagos apygardos suvažiavime. Čia centro valdybos pirmininkas J. Jasaitis pasiūlė priimti rezoluciją, kad Vasario 16 d. rinkliavos pinigai, surinkti apylinkių mairėnuose, būtų skirti Bendruomenei. Ir čia prelatas Krubavičius, T. Blinstrubas ir kiti bandė apginti iki šiol vyravusį principą, kad bent vienos rinkliavos per metus, kuri jau seniai vykdoma vasario mėn. 16 d., pajamos eity laisvinimo reikalams. Tačiau ir čia po labai demagogiškos dr. Kisieliaus kalbos nubalsuota, kad tos rinkliavos apylinkių surinkti pinigai turi atitekti Bendruomenei. Tik, kas parašys, kad jo auka yra skirta kuriam kitam reikalui, Bendruomenės valdyba ją persiųs pagal nurodymą.

Visai patriotiškai visuomenė, o ypač ALTui reikia susirūpinti stropesniu aukų tekimu laisvinimo reikalams. Visuomenė tenka labai rimtai susimąstyti, kaip daug Lietuvos okupantas laimi iš išeivių susiskaldymo ir partinio fanatizmo. Panašūs nutarimai ir fanatikų laimėjimai — yra jau nemažas Lietuvos laisvinimo darbo pralaimėjimas. Iš Lietuvos laisvinimo darbo dezertuoja kaip tik tie, kurie neseniai labiausiai

reikalai buvo pagrindiniai nušviesti ir nebuvo duota praktiškėsių, aiškių gairių ateičiai ši paskaita visgi buvo įdomi, lietė realų gyvenimą, sukėlė nemažai diskusijų. Kartais naudingiau yra atviriau išsikalbėti, negu rezoliucijas rašyti, kurių vėliau nevykima. Gaila, kad spauda kaip tik tų sferų, kurios kvietė sveiči iš Vokietijos, jam pakalbėjus, vengė pilniau pranešti, ką jis pasakė. Taip nepridera elgtis kultūrininkams, ypač šios šalies žmonėms cenzūra labai nepatinka.

Šičia negyvenant kaikuriuos amerikiečių gyvenimo ypatybės gali būti jam nevisai aiškios. Jis sielojosi, kad 400 lietuvių inžinierių ir 300 gydytojų taip mažai sudėjo aukų į Lietuviių Fondą. Esą šitokiu tempu einant šis Fondas tepasieks savo tikslą gal už 20-25 metų. Tai turi būti šių profesionalų garbės reikalas, ekonominio pajėgumo ir profesinio sėkmingumo įrodymas. Žinoma, kaikuriems gydytojams vienas tūkstantis dolerių jau nėra didelis pinigas, bet ne visi tie profesionalai yra turtingi. Daug gydytojų parodė nemažai duosnumo. Kiek liečia inžinierius, tai nemaža jų dalis tebedarba kaip braižytojai, uždarbiai vidutiniški. Yra inžinierių, kurie turi ir skolų. Žino-

ma, prodėjus prie tų dviejų profesijų dar turtingesnius kunigus, prekybininkus, didžiulių namų savininkus, rodos, turėtų susirasti tūkstantis asmenų, kuriems nesunku būtų paaukoti po tūkstantį, kad susidarytų milijoninis Fondas. Visa sunkenybė šiuo žvilgsniu ta: perdaug skrupumo ir permažai tokios meilės dvasios prie paklikto krašto, kokią turėjo pvz., Dr. V. Kudirka, Maironis.

(Bus daugiau)

Tom Lynch, Doylestown (Wisc.) miestelio prezidentas, turtis saugia spinta savo miegamajame. Jo name anksčiau buvo bankas. Spinta yra vartojama vaisiams sudėti.

FRONTININKAI KOVOJA PRIEŠ LIETUVOS LAISVINIMĄ

Artėjant Vasario 16 dienos rinkliavai Lietuvos laisvinimo kovai paremti, frontininkai pradėjo karštą kovą, kad Lietuvos laisvinimo darba dirbančios institucijos iš tos rinkliavos pinigų nebegautų, o jie atitektų Bendruomenei. Ypač karštas ir fanatiškas tos užmačios kovotojas pasirodė dr. P. Kisielius. Cicero apylinkės susirinkime, nežūrint dramatiškų prel. M. Krupavičiaus pastangų gelbėti Lietuvos laisvinimo reikalus, įrodinėjant, kad Lietuvos laisvinimo darbas yra reikalingas ir kokios tragiškos pasekmės laukia jo neberemiant, Kisielius ir jo grupė pavyko praversti nutarimą, kad Vasario 16 d. rinkliavoje surinkti pinigai būtų persiųsti Bendruomenei, lydraštyje nurodant, kad jie yra jai skirti.

Be kur jį buvo per tiek metų dingusi? Vergiją Linkolnas panaikino savo dekretu karo metu 1863 m. sausio 1 d. Panaikino ją pradžioje tik tose valstybėse, kurios tėsė kovą su ginklu rankose prieš Uniją.

Abraomas Linkolnas todėl yra vadinamas *Emancipatorium*. (Išlaisvintoju).

Vergija vėliau buvo uždrausta visame krašte ir jos uždraudimas buvo įrašytas į JAV konstituciją.

Kitas dr. Kisieliaus ir jo partijos laimėjimas, o laisvinimo reikalų pralaimėjimas įvyko ALB Chicagos apygardos suvažiavime. Čia centro valdybos pirmininkas J. Jasaitis pasiūlė priimti rezoluciją, kad Vasario 16 d. rinkliavos pinigai, surinkti apylinkių mairėnuose, būtų skirti Bendruomenei. Ir čia prelatas Krubavičius, T. Blinstrubas ir kiti bandė apginti iki šiol vyravusį principą, kad bent vienos rinkliavos per metus, kuri jau seniai vykdoma vasario mėn. 16 d., pajamos eity laisvinimo reikalams. Tačiau ir čia po labai demagogiškos dr. Kisieliaus kalbos nubalsuota, kad tos rinkliavos apylinkių surinkti pinigai turi atitekti Bendruomenei. Tik, kas parašys, kad jo auka yra skirta kuriam kitam reikalui, Bendruomenės valdyba ją persiųs pagal nurodymą.

Visai patriotiškai visuomenė, o ypač ALTui reikia susirūpinti stropesniu aukų tekimu laisvinimo reikalams. Visuomenė tenka labai rimtai susimąstyti, kaip daug Lietuvos okupantas laimi iš išeivių susiskaldymo ir partinio fanatizmo. Panašūs nutarimai ir fanatikų laimėjimai — yra jau nemažas Lietuvos laisvinimo darbo pralaimėjimas. Iš Lietuvos laisvinimo darbo dezertuoja kaip tik tie, kurie neseniai labiausiai

reikalai buvo pagrindiniai nušviesti ir nebuvo duota praktiškėsių, aiškių gairių ateičiai ši paskaita visgi buvo įdomi, lietė realų gyvenimą, sukėlė nemažai diskusijų. Kartais naudingiau yra atviriau išsikalbėti, negu rezoliucijas rašyti, kurių vėliau nevykima. Gaila, kad spauda kaip tik tų sferų, kurios kvietė sveiči iš Vokietijos, jam pakalbėjus, vengė pilniau pranešti, ką jis pasakė. Taip nepridera elgtis kultūrininkams, ypač šios šalies žmonėms cenzūra labai nepatinka.

Šičia negyvenant kaikuriuos amerikiečių gyvenimo ypatybės gali būti jam nevisai aiškios. Jis sielojosi, kad 400 lietuvių inžinierių ir 300 gydytojų taip mažai sudėjo aukų į Lietuviių Fondą. Esą šitokiu tempu einant šis Fondas tepasieks savo tikslą gal už 20-25 metų. Tai turi būti šių profesionalų garbės reikalas, ekonominio pajėgumo ir profesinio sėkmingumo įrodymas. Žinoma, kaikuriems gydytojams vienas tūkstantis dolerių jau nėra didelis pinigas, bet ne visi tie profesionalai yra turtingi. Daug gydytojų parodė nemažai duosnumo. Kiek liečia inžinierius, tai nemaža jų dalis tebedarba kaip braižytojai, uždarbiai vidutiniški. Yra inžinierių, kurie turi ir skolų. Žino-

ma, prodėjus prie tų dviejų profesijų dar turtingesnius kunigus, prekybininkus, didžiulių namų savininkus, rodos, turėtų susirasti tūkstantis asmenų, kuriems nesunku būtų paaukoti po tūkstantį, kad susidarytų milijoninis Fondas. Visa sunkenybė šiuo žvilgsniu ta: perdaug skrupumo ir permažai tokios meilės dvasios prie paklikto krašto, kokią turėjo pvz., Dr. V. Kudirka, Maironis.

(Bus daugiau)

Pedagoginis Lit. Institutas

Pirmojo Didžiojo Lietuvos rašytojo atminimo programa
Pirmasis Didžiosios Lietuvos rašytojas kanauninkas Mikalojus Daukša mirė 1613 m. vasario 10 (?) d. Jo mirties 350 metų sukakties atminimas, kurį Chicagoje ruošia Pedagoginis Lituanistikos Institutas, bus vasario 16 d., 7 val. vakaro, Jaunimo Centro didžiojo salė. Atminimo programą, palydiną atitinkamais muzikiniais intarpais, atliks Instituto studentai.

1. Referatai apie Mikalojų Daukšą.

- 1. Jūratė Juozevičiūtė: Kanauninkas Mikalojus Daukša ir jo literatūrinis palikimas.
- 2. Margis Matulionis: Kanauninkas Mikalojus Daukša — gimtosios kalbos gynėjas.

II. Daukšos ir jo amžininkų poetiniai balsai.

Epitafijos, epigramos, pamegirikos, dedikacijos, — pirmieji lietuvių pasaulinės poezijos kūriniai. Skaitoma senovine raštų kalba. Skaito Zita Acalinaitė, Milda Pakalniškytė, Konstancija Petrylaitė, Romas Stakauskas (neakivaizdinio kurso studentas), Vacys Saulys.

III. Daukšos "Postilės" prakalba

Skaito Mykolas Drunga, Uosis Juodvalkis, Danguolė Šukelytė. — Žodinės programos patarėjas — Domas Veliška, lietuvių kalbos ir literatūros lektorius.

IV. Daukšos raštų paroda

Raštų parodos komisijos patarėjai — dail. Adolfas Valeška, Lietuvos meno lektorius, ir Aleksandras Dundulis, kalbos dalykų lektorius. Parodos mecenatas — Lietuvių Fronto Bičiulių Chicagos skyrius, kuriam pirminkauja Vladas Būtenas — Ramojus.

Daukšos "Postilės" prakalba, kuri nedaugeliui jau nežinoma, bet ir šiuo metu nenustojusią tautinio auklėjimo reikšmės, Institutas išleidžia atskiru leidiniu. Šio sukakutinio leidinio mecenatai — kun. Benediktas Sugintas ir Vilniaus Krašto Lietuvių Draugijos Chicago skyrius.

Daukšos atminimas, vykstantis Lietuvos istorinę dieną, vasario 16-tą, visu savo turiniu siejasi su tos dienos rezistencine dvasia ir žygiais dėl Lietuvos laisvės. Į šį atminimą kviečiame visus čekagiškius lietuvius ir prašome nepasiveluoti, nes programa prasidės punktualiai.

Atminimo Organizacinė Komisija

šaukė, kad visi turime būti "Lietuvos ambasadoriais" užsienyje. A. Ž.

K. GINEIŠIS KELETAS PASTABŲ

dėl Dr. J. Grinius paskaitos KULTŪROS KONGRESE

Žmonėms reikia kartais pasilinksinti, užsimiršti apie sielvartus. Puotos, baliai būna ir turtingose ir neturtingose valstybėse, ir Kongo šalyse ir JAV. Dr. Grinius, ilgiau negyvenęs šioje šaly, gal būt, nežino, kad nuobodulio jausmo gausumas, galbūt, čia yra daug didesnis negu kur kitur. Žmonėms reikia rasti progų pabendrauti, pasivaikinti. Neatsizvelgiant į tai, kad JAV yra pasiektas labai didelis materialio gėrbūvio laipsnis, bet grįžę namo po dienos darbo čia žmonės daugely atvejų jaučiasi labai vieniši ir taip pavargę nes neretai tenka darbe vis skubėti, kad sunku palaikyti įdomesnę socialinį gyvenimą. Dideliuose miestuose distancijos tolimos, kad bičiulių galėtumei apilankyti, nėra čia tų pigių, jaukių europietiško tipo kavinių, kur randi progą pažistamą sutikti. O juk ne visiems patinka eiti į tas tavernas ir tamsioje, alkoholio

persunktoje atmosferoje sėdėti ant tų kuolių prie baro. Nors turtingi žmonės, bet nėra didelio linksnumo.

Atsimenu, būdavo įlipsi į autobusą ar tramvajų, pvz. Romoje, Berlyne ar Pariziuje, maždaug vienos tautinės visuomenės keleiviai klega, šnekučiuojasi tarpusavy. Čia gi autobuse žmonės tylūs, droviasi viens kitą prakalbinti. Toks didelis tautybių mišinys, — nežinau, kas per vienas šalia sėdintis kaimynas. Iš visokių kraštų suvažiavę žmonės, atskilę nuo savo tėvynės ir dar pilnai neprilipe prie naujo krašto visuomenės jaučia kažkokį atavistinį ilgėsį, liūdesį. Ir Kristus pasakė, kad ne viena duona yra žmogus sotus. Maisto gausumas ir geros patalpos gali būti visiškai patenkinti, sakysim, karvę, bet žmogus vis ieško kokio nors prasmingesnio tikslo.

Taigi, nevisai pamatuotai tas paskaitininkas bara už tuos pobūvius, vaishinimą. Nuobodžios gyvenimo aplinkybės reikalauja pramogų psichologinės sveikatos dėliai. (Kartais pagalvoju, o gal ir tos laukinės džiauz muzikos kilmė pačina iš to nuobodulio jausmo. Girdėjau pasakojimą, kaip viename bendrabuty studen-

tai iš nuobodumo kartais ima rėkauti, beprasmiškus žodžius sakyti, daryti keistus garsus).

Dr. Grinius, smerkdamas moterų madas, tikrai parodė didelį, nors ir neriterišką, drąsumą. Kodėl sunkiai ar nesunkiai dirbanti moteris negalėtų sau leisti šitokio malonumo? Juk ir neturtinga kaimietė mergaitė vis dažniausiai nori kuo gražiausiai apsirengti. Malonu žiūrėti į moterį, apsirengusią su skoniu, elegantiškai. Malonu juk žiūrėti į gėles, paukščiukus ar peteliškes. Ir mūsų Tėvai Jėzuitai tai supranta ir leidžia savo patalpose Chicagoje (Jaunimo Centre) ruošti madų parodas. Žinoma, jeigu mūsų inžinierienės ar daktarienės perka vienam baliui suknelę, sakykim, už ketvertą šimtų dolerių, ir jau bijo pasirodyti su ta pačia suknele kitame baliuje, tai čia gali būti šiek tiek pagrindo pasmerkti tokį ekstravagantišką išlaidumą. O gal ir nebuvo... tokių atsitikimų...

Gal jo vėl nekviest, jeigu tie patys ruoš sekantį kongresą

Dr. J. Grinius paskaita buvo užvardyta "Lietuvių kultūrinio veikimo gairės". Ji lietė daug reikalų, ir nors ne visi tie

3%

ANT BONUS SASKAITŲ

ir

APDRAUSTA

Didesnis uždarbis už santaupas, paremtas 48 metų patyrimu ir JAV valdžios agentūros apdrauda.

MIDLAND SAVINGS

4040 Archer Ave. • Chicago 32

The BULLETIN SRCI Series

RCA VICTOR BUDGET-PRICED FM-AM RADIO

- Slide-rule Vernier Tuning
- Rich "Golden Throat" Tone
- Wave/Iron Line-cord
- Antenna for FM... Loop Antenna for AM

COME IN TODAY!

GLASER'S FURNITURE & APPLIANCE CO.

5115-5123 SO. KEDZIE AVE.
Prospect 6-1790

Open Monday and Thursday Evenings

A. TVERAS

LAIKRODŽIAI IR BRANGENYBĖS

Pardavimas ir Taisyimas

2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

VARGSTAT SU ŠILDYMU?

- Thermostats
- Minneapolis Honeywell
- Automatiškos kontrolės.

EMERGENCY SERVICE ON OIL or GAS

BOILERS, FURNACES & STOKERS

DAY OR NIGHT
Call 224-0474

JAMES HEATING CO., INC.

"NAUJIENOS" KIEKVIENO DARBO ŽMOGAUS

DRAUGAS IR BIČIULIS JOS VISAD RAŠO TEISYBĖ

MOVING

APDRAUSTAS PERKRAUSTYMAS

IS TOLI IR ARTI

(Nauji dideli traukai - Naujaisi kraustymo traukiai)

(Naujų metų patyrimas - Pigus ir sąžiningas pataravimas)

JUOZAS NAUJOKAITIS

2022 W. 69th Chicago 36, Tel. Westbrook 5-9209

CERTIFIED

FOOD AND LIQUORS INC.

VISUOMET

Didelis pasirinkimas U. S. mėsos produktų ir Dressel's kepyklos gaminių.

1906 - 24 W. 69th St. — Phone 471-0866

Didelis plotas pastatyti mašinoms.

Siuntiniai tiesiai iš Chicago į Lietuvą

Pirmoji Lietuvių Kompanija, siunčianti siuntinius be tarpininkų tiesiai iš Chicago į Lietuvą.

Yra daug naujų pakeitimų, todėl prieš sudarydami siuntinius, reikalaukite informacijų iš Lietuvių kompanijos

WORLD PARCEL SERVICE

3320 So. HALSTED ST., CHICAGO 8, ILL.
Tel.: YA 7-0677

Iš V. K. L. S-gos Chicagos skyriaus veiklos

Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Chicagos skyriaus naujai išrinkta skyriaus valdyba 1963-tiems metams yra numatiusi sekantį planą: 1. Surengti Vasario 16 savybinį minėjimą vasario 3 d.; 2. vasario 23 dieną suruošti užgavėnių blynų pobūvį; 3. gavėnios metu surengti 2 subatvakarius su literatūrine programa: suaugusiems ir vaikams, o 4. gegužės 5 d. pavasarinis išvažiavimas kartu su jaunimu; 5. birželio mėn 22 d. suruošti Joninių laužą; 6. spalio 12 ar 13 d.d. Vilniaus Dieną; 7. lapkričio 17 d. paminėti ir pagerbti S-gos narius p. p. Stanius jų 50 metų vedybų progą; 8. gruodžio mėn. 22 d. šeimyninės s-gos kūčios.

Skyriaus Valdybos sąstatas: Valerijonas Šimkus — pirminkininkas; Ant. Stankus ir Karol. Cičėnas — vicepirminkininkai; J. Troškūnas — sekretorius; Jonas Vincinūnas — išdinininkas; J. Lekas — spaudos ir jaunimo reikalams; Ant. Petrauskas — švietimo ir parengimo reikalams; Marija Noreikienė — savišalpos reikalams; Justas Valys — ūkio reikalams, ir Pranas Marcinkėnas ir Pranas Eigelis — kandidatai. P. Erdvys

Kenučiai šildosi saulėje

Chicagoje spaudžia gana stiprus šaltis, o Kenučiai gražiausiai šildosi Floridos saulėje. Iš Floridos, S. Miami, Petras Kenutis rašo: "Išvažiavome iš Chicagos šaltą dieną, kai ten spirgino 15 laipsnių žemiau nulio. Važiavimo mašina. Napatogu buvo važiuoti, nes visur buvo priversta gana daug sniego. Visą laiką virto sniegas ir sniegas. Tikrai įvažiavus į Alabamą reikalai šiek tiek pagerėjo. Pačioje Floridoje jau visai kitas dalykas. Praeitą penk-

Siuntinių išsiuntimas

Ir pigus siuntiniams medžiagų pasirinkimas, pavyzdžiui, 6 vyr. kostiumams medžiaga tik \$33, o su išsiuntimu \$68.50 Čia viską rasite, kas tik siuntiniams reikalinga. Galite ir prie atneštų siuntinių dasipirkti įvairių prekių žemesnėmis kainomis, kaip kur kitur. Taip pat galite pasiūsti įvairių medžiagų ir kitų prekių, med. instrumentų, maisto produktų iš Anglijos, iš Danijos EXPRESS GIFT PARCEL CO., ir Liusės suknelių krautuvė, 3305 So. Halsted St., Chicago 8, ILL., LA 3-2021. Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 9:00 ryto iki 9:00 vak. Kitomis dienomis 9:00 — 6:00. Liusė Kavaliauskienė. (Sk.)

tadienį čia buvo 70 laipsnių šilumos, o šeštadienį jau turėjome net 80 laipsnių. Be to, pravažiavus tokius didelius sniego kalnus, labai malonu buvo matyti žaliuojančius medžius ir žydinčias Floridos gėles".

Kiek teko girdėti, daugelis čikagiečių jau iškeliavo į Floridą, o kiti planuoja netrukus ten išvažiuoti. Jeigu šaltis neateis, tai išvažiuos daugiau žmonių.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Suėmė pavojingiausią narkotikų parduotuvę

Chicago pietų dalies policija suėmė ir pradėjo tardyti vieną pavojingiausių vadina narkotikų raketą vadeivų. Nolan Mack, 38, gyv. 8123 State St. Jis buvo sučiuptas anksti antradienio rytą išvažiuojęs automobiliu ir revolveriu su savim vežinas. Jo bute rado pustrčio svaro gryno heroino \$100,000 vertės ir dar 3 revolverius.

Mack atsėdėjęs už narkotikų šmugelį 4 iš penkių metų kalėjime buvo neseniai paleistas, o jo žmona už tuos pačius nusikaltimus sėdi 10 metų kalėjimo bausmę. Jis yra įtarimas nužudęs tris informatorius, kurie policijai pranešė apie narkotikų šmugelį: Louis Pierce, 48, rastas gatvėje nušautas praėjo šeštadienio naktį; Charles Brooks, 30, praeitą lapkričio mėn. buvo rastas Fox upėje paskandintas, ir Shelby Faulk, 35, buvo rastas nušautas savo automobilyje 1961 metais.

Detektyvai sako, kad Nolan Mack buvo tiek įvargęs baimės narkotikų tarpe, jog niekas nebedrįsavo prieš jį liūdyti, kadangi kas prieš jį liūdyti, buvo žiauriai atkeršytas.

16 policijos kapitonų gailisi gerų senų laikų

Šešiolika Chicagos policijos kapitonų Apygardos teisme užvedė bylą prieš savo viršininką Orlando Wilsoną, kaltindami, kad viršininkas juos pažemino, skirdamas nuovadose sargybos komandieriais, kai prie senojo viršininko tokias pareigas atlikdavę paprasti leitenantai.

Naujas išradimas išgelbėjo tris apsinuodijusius dujom

St. James ligoninė, Chicago Heights, neseniai už \$25,000 įsigijo naują išradimą — deguonies kamerą (hyperbaric oxygen chamber) ir jos pagalba išgelbėjo jau trečią gyvybę. Praeitą savaitę Hammond, Ind., buvo rasta viena 73 m. moteris ir jos 36 m. sūnus be sąmonės garšė, apsinuodiję automobilio smalkėmis, o antradienį panašiai be sąmonės savo automobilyje garaže rasta 21 metų Miss Luise Hanson.

Tiltas per Pershing Road

Trečiądienį meras Daley formaliai atidarė naujai pastatytą Ashland Ave. iškilimą skersai Pershing Road. Iškilimas arba tiltas yra 1,650 pėdų ilgumo, po du važiavimų ir abu garų, 47 pėdų platumo ir užima tarpų nuo 37 gatvės iki 40 gatvės. Iškilimas miestui kaštavo pusant milijono dolerių.

Ashland-Pershing Rd. tiltas yra jau trečias toks paskutiniomis metais pastatytas Chicagoje. Kiti du yra: Ashland ir Archer Ave. ir Western Belmont Avenues.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Chicago Lietuvių Auditorijos šerinkinių metinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, sausio 31 d., Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Todėl kas turite Chicago Lithuanian Community Center, Inc., šerius, kviečiami į šį susirinkimą. Bus išduotas metinis raportas apie Auditorijos stovį, taip pat bus rinkimas direktorių, kurių terminas yra išibaigęs. A. Kaulakis, rašt.

— Socialdemokratų susirinkimas. Šių metų vasario 3 dieną, sekmadienį, 11 valandą, įvyks LSS 4-tos kuopos susirinkimas "Naujienu" patalpose, 1739 S. Halsted St. Susirinkimas yra visuotinis ir metinis. Visi kuopos nariai ir socialdemokratai kviečiami dalyvauti. Valdyba

Paliko per daug pėdsakų

Antradienį buvo suimti du jauni vyrai, Edward Norris, 28 metų, ir Dale Steenberg 26 m., kurie penktadienio naktį beplėčdami rūbų krautuvę 2763 Devon Ave. per neatsargumą užmynė alarmo skambutį ir išsigandę pabėgo, palikdami krautuvėje savo žaketus pilnomis kišenėmis visokių raštelių,

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

DIE MAKER
Experienced in steel rule folding carton work and sample making, principally block dies. Call 666-3155.

MACHINISTS
Openings on night shift for experienced Keller, radial drill & boring mill operators.

A-1 - TOOL AND DIE CO., INC.
3126 W. NORTH AVE.
MELROSE PARK, ILL.

adresų ir pakvitavimų, kepurę, akinius, revolverį, geležinius pačius ir kieme, vogtiems daiktams parvežti, pastatyta sunkvežimį.

\$75 už 90 mylių per valandą

Trafiko teismas nubaudė \$75 bausme Miss Virginia Beres, 21 metų, apkaltintą 11 nusikaltimais trafiką taisyklėms. Rugsėjo 3 d. policija ją vijojo po 90 mylių per valandą nuo W. 47 st. ir Kildare kampo iki W. 79 st. ir Kedzie Ave. Per tą tarpą Miss Beres pravažiavo 7 raudonas šviesas.

16 policijos kapitonų gailisi gerų senų laikų

Šešiolika Chicagos policijos kapitonų Apygardos teisme užvedė bylą prieš savo viršininką Orlando Wilsoną, kaltindami, kad viršininkas juos pažemino, skirdamas nuovadose sargybos komandieriais, kai prie senojo viršininko tokias pareigas atlikdavę paprasti leitenantai.

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA TAVERNA
"Bavarian" stiliaus, labai geras biznis, gera vieta, parduos su namu ar be namo. Liga verčia parduoti. LU 1-0543

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS 4 kambarių butas, apšildomas, 3747 W. 57th Place.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

ITAISOME

lietaus vandeniui nutekėti vamzdžius varjo ir metalo lydinio. Nereikia daryti. Garantuoti visam gyvenimui. Kaina ta pati, kaip galvanizuotai. Arba pataisome dabartinius jūsų vandentiekio vamzdžius, išdegtuojame iš vidaus ir nužudome iš lauko. Atliekame gerą darbą.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Chicago Lietuvių Auditorijos šerinkinių metinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, sausio 31 d., Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Todėl kas turite Chicago Lithuanian Community Center, Inc., šerius, kviečiami į šį susirinkimą. Bus išduotas metinis raportas apie Auditorijos stovį, taip pat bus rinkimas direktorių, kurių terminas yra išibaigęs. A. Kaulakis, rašt.

— Socialdemokratų susirinkimas. Šių metų vasario 3 dieną, sekmadienį, 11 valandą, įvyks LSS 4-tos kuopos susirinkimas "Naujienu" patalpose, 1739 S. Halsted St. Susirinkimas yra visuotinis ir metinis. Visi kuopos nariai ir socialdemokratai kviečiami dalyvauti. Valdyba

Jeigu nori sužinoti naujais ir tikriausias žinias, kas dedasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

CICERO — 5 butų mūras, visas su naujais baldais, visi butai užimti, niekad nestovi tušti (laikę pask. 2 metų). Pajamų \$5,784. 3x4, 2x3, pravažiavę naujai kanaliz., mokesčių tik \$296, gazo šild. Savininkas aplinkybių verčiamas parduoda, jo rankose ši nuos. buvo 13 metų. \$42,400. SVOBODA, 6013 Cermak Rd., Cicero OL 2-6710 — BI 2-2162

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

SEAMSTRESS
Some experience on single or double needle machine. Age under 40 yrs. STEADY WORK AN 3-4774

REGISTERED NURSES
Also LICENSED PRACTICAL NURSES

3-11 P. M. SHIFT
11-7 A. M. SHIFT
Good Salary
Pleasant Surroundings
Hospitalization Insurance
Desirable Living Quarters
Available If Required

BETHESA HOME FOR THE AGED
2833 N. Nordica Ave.

STENOGRAPHER
Experienced. — Salary open. Immediate opening for person living either West or Northwest. Company expansion within 1 year. Necessitates Northwest Branch. Excellent opportunity for girl to familiarize self in operation before moving with us. 40-hour week. Group hospitalization and other fringe benefits.

F & B MFG. CO
4248 W. CHICAGO AVE., CHICAGO
Must speak good English.

HOUSEWIVES AND MOTHERS
Queen's Way. Now ready with complete line of casuals mix 'n' match sportswear for spring and summer. Fastest selling, easiest booking line in home party plan. Company handles collecting and delivering and pays top comms. Openings for managers in certain areas. Ruth Sroka, GA 2-4650, FR 6-6984

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA TAVERNA
"Bavarian" stiliaus, labai geras biznis, gera vieta, parduos su namu ar be namo. Liga verčia parduoti. LU 1-0543

RENTING IN GENERAL
Nuomos

ISNUOMOJAMAS 4 kambarių butas, apšildomas, 3747 W. 57th Place.

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

ITAISOME

lietaus vandeniui nutekėti vamzdžius varjo ir metalo lydinio. Nereikia daryti. Garantuoti visam gyvenimui. Kaina ta pati, kaip galvanizuotai. Arba pataisome dabartinius jūsų vandentiekio vamzdžius, išdegtuojame iš vidaus ir nužudome iš lauko. Atliekame gerą darbą.

Susirinkimų ir parengimų PRANEŠIMAI

— Chicago Lietuvių Auditorijos šerinkinių metinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, sausio 31 d., Chicago Lietuvių Auditorijoje, 3133 So. Halsted St. Todėl kas turite Chicago Lithuanian Community Center, Inc., šerius, kviečiami į šį susirinkimą. Bus išduotas metinis raportas apie Auditorijos stovį, taip pat bus rinkimas direktorių, kurių terminas yra išibaigęs. A. Kaulakis, rašt.

— Socialdemokratų susirinkimas. Šių metų vasario 3 dieną, sekmadienį, 11 valandą, įvyks LSS 4-tos kuopos susirinkimas "Naujienu" patalpose, 1739 S. Halsted St. Susirinkimas yra visuotinis ir metinis. Visi kuopos nariai ir socialdemokratai kviečiami dalyvauti. Valdyba

Jeigu nori sužinoti naujais ir tikriausias žinias, kas dedasi pasaulyje ir okupuotoje Lietuvoje — skaityk dienraštį "Naujienas".

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

Paskolos, perkant namus, daromos ilgems terminams ir žemais nuomomis mėnesiniais išsimokėjimais.

Dėl visų informacijų, kreipkitės į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

JOHN J. KAZANAUSKAS, prezidentas
2202 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

6 KAMBARIŲ, tik kelių metų graži mūro rezidencija, puikiai įrengtas poilsui rūšys, "radiant" šiluma gazu, kilimai, platus sklypas, 2 a. mūro garažas, Marquette Parke už \$34,500. MARQUETTE PARKE, 4 mieg. mūrinis bungalow, 1½ vonios, moderniška virtuvė, "dinette" ir atskiras valg. 30 p. sklypas, įrengtas rūšys ir baras, 12 metų, tik \$23,000. GRAŽŲ IR NEBRANGŲ, 2 maži bet gražūs butai, viskas moderniai atremtuota, 32 p. sklypas, graži vieta, \$17,800.

\$17,500 METINIŲ PAJAMŲ, 2 metų, 2 a. apartamentinis, visas išnuomotas, graži vieta, kaina tik 7½ karto metinių pajamų. GRAŽŲ BEVEIK NAUJAS 6 kamb. su valgomu mūrinis, kilimai, alum. langai, puikiai įrengtas rūšys, 30 p. sklypas, truputį į pietus nuo M. Parko. Tik \$29,000.

6 KAMBARIŲ MŪRINIS, plytelių virtuvė ir vonia, 30 pėdų sklypas, šildymas gazu. Gage Parke. Tik \$16,750.

NERIS REAL ESTATE
6924 SO. WESTERN AVE. TEL.: 471-0321

4 BUTŲ MŪRINIS (originalus), pušis, alyva radiatorių šiluma, aluminium langai, Brighton Parko apyl. \$38,500.

2 BUTŲ MŪR., po 6 kamb., alyvos karšto vand. šild., Gage Parke, \$26,750.

3 BUTŲ MŪR., 5½ — 5½ — 4½ kamb., 6 metų senumo, 4x125 pėdų sklypas.

BELL-VARPAS
REAL ESTATE - GENERAL INSURANCE - INCOME TAX
VALANDOS: Kasdien nuo 9 iki 9, šeštad. ir sekmad. nuo 9 iki 5.
6455 So. Kedzie Ave. — Prospect 8-2233

MŪRINIS ir MEDINIS, 3 mieg. Pajamos iš viršaus, apaciš. M. P. \$14,800. MŪRINIS 5 apaciš. 3 virtuvė, garažas, 30 p. lotas, M. P. \$16,400. MŪRINIS 10 metų, 71 ir Sacramento. Garažas, mažas imokėjimas, \$18,500.

MŪRINIS, 2x5, naujas šild. 30 p. lotas, gera vieta. \$26,900. MŪRINIS 6 kamb., 30 p. lotas, garažas, 67 ir Artesian. Tik \$16,800. MEDINIS 4 kamb., 33 p. lotas, gazo šild., M. P., \$10,250.

KAIRYS, 2501 W. 69th St. HE 6-5151 ar HE 6-2099

10x3¼ 1 METU 2 aukštų mūr. Gage Pk. Virimo-kepimo krosnyš, šaldytuvai, oro vėsinantį kiekviename bute. Gazo karšto vandens šildymas. Alum. langai. \$1,150 mėn. pajamų. \$92,000.

DALIS SEIMOS jau išsikėlus iš Čikagos — proga pirkti 6 kamb. 12 metų mūr. Alum. langai, kilimai ir kt. priedai. 1½ mašinos garažas. \$20,500 — arba geriausias pasiūlymas.

1½ AUKSTO 2x4½ 6 metų mūr. Marquette Pk. Ažuolo medis. Gazo karšto vandens šiluma. Apsauga nuo potvynio. Alum. langai. 2 auto garažas. \$35,000.

LABAI MODERNIŠKAS 5½ kamb. 2 metų mūr. Gage Pk. Kepimo virimo krosnyš. Apsauga nuo potvynio. 1½ vonios. Tinkamas bet kokios profesijos šeimai.

7 METU 5½ kamb. mūr. bungalow prie 71-os ir St. Louis. Gazo šiluma. Kilimai. \$19,000. Geras — apžiūrėkite!

P. LEONAS REAL ESTATE
2735 West 71st Street. WALbrook 5-6015

METAMS \$11,000 nuomos iš mūro namo, dar likerio biznis, taverna, salė ir stalikai bei savininkui butas. Lietuvis perleidžia viską su baldais ir įrengimais tam, kas galėtų tuojau imokėti \$13,000, o likusią sumą mokes po \$250 mėn. Arba tuojau parduos viską už \$32,000 iš karto.

\$8,000 PAJAMU be išlaidų šildymui, visai naujas — 6 butų mūras, dideli butai, modernios vonios, virtuvės, balkonai, atskiri gazu šild., atgausite pilną kainą per 8½ metų, imokėti apie \$20,000.

MEDINIS APKALTAS, alum. langai, gazo šild., platus lotas, arti parko, \$12,650.

DAKTARUI — BIZNIERIUI ofisai, 12 metų mūro namas, gazo šild., 50 pėdų lotas, vertas silyti \$30,500.

ŠIMAITIS
Realty, Income Tax Service.
2737 W. 43rd St. — CL 4-2390

6 KAMBARIŲ modernizuotas bungalow su daug vertingų priedų, arti St. Rita, parduodamas už \$17,500.

A. NORKUS REAL ESTATE
Income Tax service
2405 West 51st St. WA 5-5030

PERKAME, parduodame, mainome įvairius gyvūnų namus visur. Parūpiname paskola, visokerpią apdraudą, veikia notariatas.

NORVILA
REAL ESTATE AND BUILDERS
2658 West 59th Street
Prospect 8-5454

SVARUS 2 miegamųjų bungalow, kabinėtinė virtuvė, gazo šildymas, dvigubi langai ir tinklai, rūšys. Tuojau galima užimti. \$13,750. Savininkas 485-7301.

PRIETELIAU, GERIAUSIA DOVANA SAVO DRAUGAMS — UZSAKYTI "NAUJENAS"

VALDIS
RE 7-7200
2458 West 69th Street

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENAS
JOS VISAD RAŠO TEISYBĖ

6 — NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. — THURSDAY, JANUARY 31, 1963